

Буберенко А.,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Чевільча Р.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Лисенко А.,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування
Центральноукраїнський національний технічний університет

КЛЮЧОВІ ПЕРЕВАГИ ТА РИЗИКИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Авторами систематизовано ключові переваги упровадження процесу цифровізації для бізнесу й громадськості, виокремлено рівні цифровізації економіки та їх складові компоненти, акцентовано увагу на основних ризиках, що супроводжують процес цифровізації.

Ключові слова: цифровізація, рівні цифровізації економіки, переваги цифровізації, ризики цифровізації.

Глобалізаційні процеси обумовлюють необхідність переходу України до інформаційного суспільства й економіки знань. У цьому контексті важливого значення набуває поняття «цифровізація», яке у відповідності до Закону України № 2807-IX [1] трактується як процес впровадження цифрових технологій в усі сфери суспільного життя.

Цифровізація економіки є причиною істотних змін у суспільстві. У майбутньому з урахуванням таких змін формуватиметься економіка держав, здійснюватиметься їх соціальний розвиток. Важливого значення на різних етапах використанні цифрових технологій набуває «не лише якість пропонуванних товарів (робіт, послуг), цінова політика, а й вміння представити власні переваги в інформаційному середовищі» [2, с. 282].

На підставі синтезу думок науковців [3, с. 155; 4, с. 181], вважаємо доцільним виокремлення трьох рівнів цифровізації економіки:

1. Цифровий сектор (виробництво комплектуючих, інформаційні послуги, телекомунікації, програмне забезпечення, IT-консалтинг);
2. Цифрова економіка (компоненти цифрового сектора, цифрові послуги, платформна економіка);
3. Цифровізована економіка (Компоненти цифрової економіки, економіка «вільного заробітку», економіка «спільного споживання», мережевий бізнес, алгоритмічна економіка, електронна торгівля, прецизійна (точна) агротехніка, індустрія 4.0).

Секція 5. Інформаційні технології та цифровізація: проблеми та перспективи розвитку в Україні та світі

Необхідно зазначити, що при упровадженні процесу цифровізації існують як переваги для бізнесу й громадськості, так і ризики. Зокрема, серед ключових переваг цифровізації економіки доцільно виокремити: нарощування обсягів ВВП; посилення міжнародного співробітництва; інноваційний розвиток економіки; раціональне використання часу й підвищення продуктивності праці; якісна трансформація бізнесу; забезпечення рівного доступу громадян до інформаційних послуг, формування середовища, яке унеможливує корупційні прояви.

Водночас, при упровадженні цифровізації існують певні ризики для економіки, бізнесу й громадськості. Так, Шевчук І.Б., Депутат Б.Я., Тарасенко О.С., узагальнюючи різні види ризиків, виокремлюють такі їх групи:

- ризики цифрової трансформації;
- ризики цифровізації, зумовлені впровадженням цифрових технологій [5, с. 175].

Вважаємо, що до основних ризиків цифровізації слід віднести: можливі збої у роботі Інтернету; прояви інтернет-шахрайства; проблеми кібербезпеки; можливу зміну професійних орієнтирів та формування диспропорцій на ринку праці; ймовірність втрати роботи та соціального захисту; посилення розриву між поколіннями за рахунок відмінностей в цифрових компетентностях.

З метою забезпечення переважного прояву ключових переваг цифровізації економіки над її недоліками слід застосовувати комплексний підхід, оснований на поєднанні на різних етапах даного процесу зусиль влади, бізнесу й громадськості.

Список використаних джерел

1. Про національну програму інформатизації / Закон України № 2807-IX від 01.12.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text> (дата звернення 19.02.2024).
2. Лисенко А.М. Аналіз поведінки конкурентів в digital-середовищі. Облік, аналіз, аудит. Оподаткування та фінансовий моніторинг в умовах глобалізаційних змін : збірник матеріалів VIII Міжнар. наук.-практ. конф., 08 груд. 2022 р. - Київ : КНЕУ, 2022. С. 282-283. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12363> (дата звернення 19.02.2024).
3. Bukht R., Heeks R. (2018) Defining Conceptualising and Measuring the Digital Economy. *International Organisations Research Journal*, vol. 13, no 2, pp. 143-172 (in English). DOI: 10.17323/1996-7845-2018-02-07.
4. Хандій О.О., Шамілева Л.Л. Вплив цифрових трансформацій на економіку та сферу праці: соціально-економічні ризики та наслідки. *Економічний вісник Донбасу*. № 3(57), 2019. С. 181-188. DOI: 10.12958/1817-3772-2019-3(57)-181-188 (дата звернення 19.02.2024).

5. Шевчук І.Б., Депутат Б.Я, Тарасенко О.Є. Цифровізація та її вплив на економіку України: переваги, виклики, загрози й ризики. *Причорноморські економічні студії*. Вип. 47-2, 2019. С. 173-177. URL: http://bses.in.ua/journals/2019/47_2_2019/34.pdf (дата звернення 19.02.2024).

Гайдук І.,
науковий співробітник
сектору організації автоматизованого збору освітньої статистики,
ДНУ «Інститут освітньої аналітики»

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Проаналізовано чинники, які впливають на формування інформаційного освітнього простору в Україні. Узагальнено проблеми, з якими стикається освітній сектор під час розвитку інформаційних освітніх технологій. Представлено результати, які на сьогодні досягнуто для стимулювання розвитку інформаційних освітніх технологій в Україні під час війни та окреслено перспективи їх удосконалення в майбутньому.

Ключові слова: інформаційні освітні технології, освітній простір, освітні технології, дистанційна освіта.

Формування інформаційного освітнього простору в Україні – це комплексний процес, який включає в себе створення та розвиток системи освіти, доступу до інформації, а також підтримку та розвиток інформаційних технологій.

Формування інформаційного освітнього простору в Україні відбуваються відповідно до умов розвитку освітньої системи, а також знаходиться під впливом низки чинників, зокрема:

- розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) в навчальних закладах;
- забезпечення доступу до сучасних технологій у навчальних закладах;
- впровадження інтерактивних методів навчання з використанням сучасних технічних засобів;
- стимулювання інновацій в освіті, включаючи впровадження електронних підручників та онлайн-курсів;
- наявність програм підвищення кваліфікації вчителів у галузі ІКТ;
- розвиток платформ для дистанційного навчання та самонавчання;